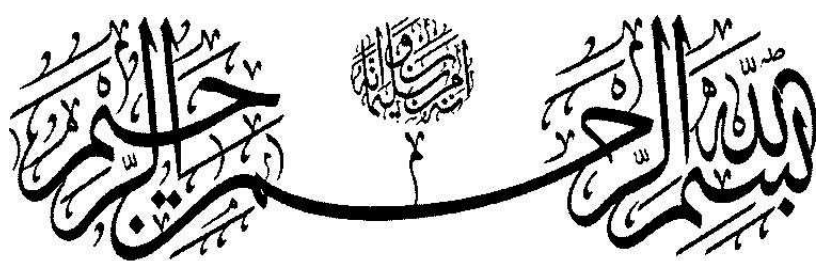

۱۳۹۷، ۴، ۲۹

آتش در نیستان

بررسی عنصر بی‌سانی آتش در اندیشه و اشعار مولانا

نام مؤلف:

دکتر سهیلا ذوقی

انتشارات سروافراز

آتش در نیستان

بررسی عنصر باستانی آتش در اندیشه و اشعار مولانا

✱ تألیف: دکتر سهیلا ذوقی

✱ ناشر: سرافراز

✱ تعداد صفحات: ۱۲۴ صفحه

✱ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

✱ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۸-۳۸۸-۶

✱ شمارگان: ۵۰ جلد

✱ قیمت: ۲۴۰ تومان

کلیه حقوق برای مولف محفوظ است.

سرشناسه	: ذوقی، سهیلا، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: آتش، نیستان: بررسی عنصر باستانی آتش در اندیشه و اشعار مولانا/نام مولف سهیلا ذوقی.
مشخصات نشر	: ک: سرافراز، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۴ -
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۸-۳۸۸-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: بررسی عنصر باستانی آتش در اندیشه و اشعار مولانا.
موضوع	: مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۴۰۰ - ۶۷۱ق. - نقد و تفسیر
موضوع	: Mowlavi, Jalaluddin Mohammad ibn-e Mohammad, ۱۲۰۷- ۱۲۷۳ - Criticism and interpretation
موضوع	: شعر عرفانی فارسی - قرن ۷ق. - تاریخ و نقد
موضوع	: Sufi poetry, Persian -- History and criticism ۱۳th century
موضوع	: آتش در ادبیات
موضوع	: Fire in literature
رده بندی کنگره	: PIR۵۳۰۵/۵۹۱۲ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۸۱۶/۳۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۹۱۵۵۷

مرکز بخش: نمایشگاه و فروشگاه تخصصی کتاب دانشگاهی خوارزمی

کرج - رجائی شهر - بلوار مؤذن شرقی - روبروی بانک ملی دانشگاه آزاد - پلاک ۳۲

تلفن: ۰۲۶-۳۴۴۲۱۵۹۵-۳۴۲۱۱۶۲۸-۳۴۲۱۰۸۱۵

WWW.ketabekharazmi.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۳	مقدمه مولف
۵	مقدمه
	فصل اول: بررسی عنصر اسطوره ای آتش
۱۱	واژه ی آتش
۱۲	اسطوره پیدایش آتش
۱۴	اهمیت آتش
۱۴	آتش و نماد
۱۵	انواع آتش ها
۱۸	بازتاب آتش در اساطیر ایران
	فصل دوم: آتش در ایران باستان و اهمیت تقدس و آیین یزدی آتش
۲۱	جایگاه آتش در سلسله های گوناگون ایرانی
۲۱	جایگاه آتش در میان آریائیان
۲۲	بررسی جایگاه آتش در تاریخ ایران باستان
۲۴	جایگاه آتش در دوره ی ماد
۲۶	جایگاه آتش در دوره ی هخامنشی
۲۸	جایگاه آتش در دوره ی اشکانیان

۲۹	جایگاه آتش در دوره ی ساسانیان
۲۹	آتش در متون دینی و بررسی تقدس آتش
۲۹	جایگاه آتش در آیین زرتشت (اوستا) و متون پهلوی
۳۲	اهمیت تقدس آتش
۳۳	آتش و محراب
۳۴	اسطوره «داوری ایزدی» به وسیله آتش و بررسی آن در شعر چند شاعر
	فصل سوم: بررسی نمود آتش در شعر و اندیشه ی مولانا
۴۱	زندگی نامه جلال الدین مولانا
۴۲	برتری عنصر آتش بر عناصر دیگر و چگونگی بازتاب آن در اشعار شاعران پیش از مولانا
۴۴	کارکرد آتش در عرفان
۴۶	بررسی عنصر آتش در اندیشه و شعر مولانا
۴۶	انواع آتش از دیدگاه مولانا
۴۶	آتش ابراهیم
۴۸	آتش ابلیس
۴۹	آتش حرص
۵۰	آتش خشم
۵۲	آتش ریاضت
۵۳	آتش شهوت
۵۴	آتش لطف و قهر الهی
۵۶	آتش نماد معرفت

۶۴	آتش نماد عشق
۶۴	آتش نفس
۶۵	آتش فنا و نیستی
۶۷	آتش وحدت وجود
۷۰	آتش عنصری
۷۳	آتش عنصری، زنده به منزله ی تیغ حق
۷۷	آتش از دست رفت عرفان زرتشت و عرفان مولانا
۸۵	تطهیر یکی از خواص کار، نمادین آتش و بررسی آن در اشعار مولانا
۸۸	اسطوره ی سیاوش
۹۰	داستان حضرت ابراهیم
۹۵	نور یا قرّه جلوه ای از آتش و چگونگی ارتباط آن در اندیشه ی مولانا
۱۰۴	نور و ظلمت
۱۰۶	آتش پرتوی از نور ایزدی
۱۰۷	طبیعت روحانی؛ سویه نخستین نمادینگی آتش و بررسی آن در اندیشه مولانا
۱۱۳	نتیجه گیری
۱۱۷	منابع

چکیده

یکی از عناصر سرانده بنیادی در جهان مادی که همواره نقش ارزشمندی در زندگی بشر ایفا کرده است، آتش است. هر چه در جهان وجود دارد همگی به نوعی با این عنصر مقدس در ارتباط است. آتش در دین باور ایرانی، جایگاه ویژه داشته است. زرتشت به آن جنبه اخلاقی و معنوی داد و آن را علامت نشانه‌ی زنده‌ای از پاکی و طهارت دانست. با توجه به راز آفرینی و شکره‌مندی ذات آتش و نماد بودن آتش در اساطیر و افسانه‌های اقوام و ادیان گذشته و امروز، در میان ما، یابیم که این عنصر همواره با زندگی و حیات انسان‌ها و مناسک و مراسم آیینی آن پیوند داشته است. مسلم است که آتش در پیشینه‌ی فرهنگی نیاکان ما، باور و اعتقادی دینی بوده است؛ ما امروز می‌توان آن را نماد پیوند در فرهنگ گذشته و حال دانست. عارف ایرانی مثل مولانا این آتش را در مکتب عشق و جمال به بیان‌های رمزی بیان نموده و دیدار با نور را چون زرتشت در مراحل سبب سلوک نشان داده و در شهود باطنی به دیدار با نور رسیده است. این آتش همانی است که مولانا چنین انعکاس یافته است «هر که این آتش ندارد نیست باد» و این آتش در شراب معنوی و موسیقی عرفانی و جمال معشوق بروز می‌کند و عرفان ایرانی را یکسره به رنگ خود درمی‌آورد.

آتش عشق است کاندلر نی فتاد جوشش عشق است کاندلر می فتاد

(مثنوی/د/بیت ۱۰)

کلید واژه: آتش، ایران باستان، مولانا، عرفان، عشق